

Vegye fel, kérem!...

**Pillanatszülte önkéntes tisztasági örök a pesti utcán — Tisztább a főváros
Megbüntetik a személtelöket**

— Vegye fel kérem és dobja a szemétkosárba!...

Az elhasznált, összegyűrt villamosjegy ott fekszik árván, egyedül a csudatisztára seperget reggeli járdaszigeten. Alig egy arasznyira esett a villamosmegállónál felszerelt szemégyűjtő kosártól. A Nemzeti Színház előtti óra nyolcat mutat. A siető embernek rossz kedve támad, ha kora reggel rendreutasítják.

Aki ségyelli magát...

Érthető hát, hogy a nyurga, ballonkabátos fiatalember szikrázó szemmel néz ismeretlen kioktatójára. — a színtele bocsánatkéren rámosolyog idősebb, aktatáskás férfire — és már-már kirobban belőle a dühös válasz. Am az aktatáskásnak segítő társai akadnak, akik nem röstellnek megállni egy pillanatra a rohanó reggeli forgatagban:

— Az ilyenek piszkítják el a várost... — támad rá a többi között egy nehéz bevásárló kosarat cipelő asszony.

Az aktatáskás békíti:

— No, csak nem veszi a lekiismeretére, hogy maga legyen az első, aki elcsúfítja reggel ezt a tisztára söpört utcát...

A ballonkabátos elszégyelli magát, lehajol, felveszi a jegyet, bedobja a kosárba és gyorsan eltűnik. A többiek megbocsátóan néznek utána...

Mindennapos jelenet ez már pésség a pesti utcán. Tévedés ne essék: nem társadalmi munkát végző „tisztasági aktivistákról” van szó, hanem a pillanat szülte önkéntes tisztaságőrökről. Az egészen az a tífka, hogy a budapestiek szenvedélyesen szeretik városukat. Ugy örülnek az utóbbi hetekben egyre inkább tisztuló pesti utcáknak, mint az eszénként kigyúló körüli neonfényláncnak és felbosszantja őket a hanyagul eldobott papírdarab. Még a közömbösökre is hatással van a tanácsközfészfésze és a közhangulat egyre inkább a notórius, vagy

a csak éppen nemtörődöm személtelők ellen fordul.

...és aki inkább veszekszik

Mert azért van még jócskán ilyen is. Ime egy pillanatkép délelőtt 10 órakor a Baross utca és a Bókay János utca sarkán:

Rendőr lép a trolibuszról leszálló jöklöttözött hölgyhöz.

— Asszonyom — mondja udvariasan tisztelegve — sziveskedjék felvenni az eldobott jegyet. Kérem, vegye igénybe a szemétyűjtőt!...

A hölgy elpirul (nem a röstelkedéstől, hanem az őt ért „inzultus” miatti mélységes felháborodásában) és emelt hangon tiltakozik:

— Kikérem magamnak! Ehhez magának nincs joga!...

Csődület. Mindenki a rendőr pártját fogja. A nő egyre vastosabb gorombaságokkal „érvel”. Persze előkerül a rendőri notesz és a személyi igazolvány. Neve: Mikes Ottóné, foglalkozása: tisztviselő... stb., stb. A rendőr közli, hogy a személtelés miatt szabálysértésért jelenti. A hölgy ribosztzik:

— Majd én megmutatom magának... Tudja meg, hogy „beteszem az újságba”!... (Kívánságának ime felkérés nélkül eleget tettünk.)

A megröszött és konok személtelők ellen indított szabálysértési eljárásokat a hatóságok — igen helyesen — soronkívül lefolytatják: rendre megbüntetik őket. Akiknek a szép szó nem használ, csak beátják majd végre, hogy mégis jobb papírkosárba dobni a személtet, vagy lehajolni érte, mint büntetéspénzt fizetni. Jellemző a közhangulatra, hogy a tiszta Budapest hívei — s ők vannak túlnyomó többségben — mind erőteljesebben követelik: jogosítsák fel a rendőröket a személtelők helyszíni bírságolására.

Ahol szemétdomb van az udvaron...

Ma körülnéztünk Budapesten. Eszrevehetően tisztaobak

az utcák. Eltűntek a házak elől a kő- és homoktörmelék-dombok is. A fővárosi tanács — az otthagytott személtelők-költségére — mindet elhordatta. A lakóházakban örömdetesesen javult a helyzet.

Persze itt is van még elég csúf kivétel. A Tanács körút 3. lépcsőházi ablaka például olyan fekete, hogy lehetetlen kilátni rajta az udvarra. (Még is büntették száz forinttra a házfelügyelőt.) A Rákóczi út sarkán áll modern lakópalota udvarán szemétdombok. (Amikor ott jártunk, két macska éppen az odavetett csirkebélben lakmározott.) Pedig a jó példa itt van a tözsomszéd-ságban: takarosan tiszták a házak a Rákóczi út páratlan oldalának elején.

...és ahol tisztán csillognak a falak

A sok tiszta budapesti ház között is az egyik legtisztábbra Budán akadunk. A XI. kerületi Bartók Béla út 68-ban frissen csillog még a lépcsőház műköburkolata is.

A XI. kerület egyébként is külön fejezetet érdemel. A kerületi tanács elsőnek reagált a fővárosi tanácsülés tisztasági felhívására és végrehajtó bizottsága máris intézkedett: ebben a kerületben szerelték fel elsőnek a kapu alatti vízcsapokat a Bartók Béla úton. A házfelügyelő gümicsöveket kapcsoltak a csapokra és naponta tisztára mossák a házak előtti járdát.

Hétfőtől takarékosági újtást vezetnek be. Minden harmadik házban szerelnek csak fel vízcsapot és erre egy hosszú gümicsövet kapcsoltak. Három szomszédos épület házfelügyelője összefog majd és a középső házból kivezetett csőből árasztják el mindhármuk járdarészét. Egy öntöz, kettő seper.

A XI. kerületiek újtását nem védi szabadság.

Lóránt László Endre